

2017 m. kovo 22 d.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kartu ir Elektros energetikos įstatymo projektas.

R. KĖVELAITIS. Rytis Kėvelaitis, energetikos ministro patarėjas. Ministras informavo, kad yra pakeliui į komitetą, ir šitą klausimą galėtų pristatyti, jeigu palauktume dar kokias penkias minutes, pats ministras.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Gerai, kolegos, siūlau penktą klausimą svarstyti, šitą praleidžiant, ir kai atvyks ministras, svarstysime 3 ir 4 klausimus. Sutinkate? Gerai.

(Šių klausimų svarstymo pertrauka)

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Turime energetikos ministrą. Laba diena. Trečias klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Sveiki, ministre, kviečiame pristatyti.

Ž. VAIČIŪNAS. Laba diena. Esmė šitų pakeitimų yra ta, kad dar 2011 metais priimame Atsinaujinančių energijos išteklių įstatyme numatyta, kad leidimai plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus Daltijos jūroje išduodami konkurso būdu pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą tvarką, tačiau iki šiol ta tvarka nėra patvirtinta. Tai šie siūlymai yra 2016 metų, ir yra tam tikrų redakcinių pakeitimų.

Siūlomas modelis susideda iš dviejų dalių. Tai yra pirmiausia pirmas etapas, kad jūrinio ploto tyrimą atliktų valstybės įgaliota institucija, ir antras etapas – jau būtų organizuojamas konkursas būtent dėl pačios plėtos. Šiuose pakeitimuose numatomos konkrečios sąlygos ir reikalavimai, kuriuos turi atitikti tie asmenys, kurie siekia gauti leidimą naudoti jūrinės teritorijos dalį; taip pat nustatytos šiuo leidimu reguliuojamos veiklos sąlygos, šio leidimo stabdymo, panaikinimo pagrindai.

Siūloma nustatyti, kad įstatymo pakeitimai įsigaliotų šių metų lapkričio 1 dieną. Įvertinant tai, kad projekte numatytiems tyrimams, veiksams atlikti numatomas trejų metų terminas, atitinkamai nustatoma, kad 2021 m. vasario 1 d. Vyriausybė priimtų nutarimą dėl jūrinės teritorijos dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursus dėl elektrinių plėtos ir eksploatacijos, taip pat dėl šių elektrinių įrengtų galių, taip pat patvirtintų konkurso organizavimo ir leidimų naudoti jūrinėje teritorijoje tvarkos aprašą.

Jeigu trumpai, idėja yra tokia. Dar priminčiau, kad Vyriausybės programoje taip pat numatyta, kad teritorijos tyrimai, jūrinės teritorijos tyrimai turėtų būti atliekami valstybės įgaliotos institucijos, o po to jau antras etapas turėtų būti patys konkursai.

Gal prie klausimų.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Gerai. Ačiū. Gal išvadų rengėjai. Aš norėčiau, kad V. Poderys ir A. Skardžius kalbėtų. Ir dar B. Matelis. V. Poderys. Pradėkime.

V. PODERYS (*LVŽSF*). Aš tam pritariu, tik kils diskusija dėl tų, kurie jau yra pradėję tyrimus, ir apie tai reikia diskutuoti. Pritariu, ką teikia ministerija, ką teikia Vyriausybė. Tik patys žinome, kad yra kilusi diskusija, ar tikrai lygios sąlygos visiems, ar tikrai nėra išskirtinių sąlygų, kaip su tais, kurie vedami entuziazmo pradėjo tyrimus.

Ir mano specifinis klausimėlis, žinau, kad dabar to negaliu, bet vis tiek, dėl 2021 metų. Ar negalima anksti? Bet iš principo taip, aš pritariu.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dėl ankstinimo ministras atsakys, tada A. Skardžius.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėl ankstinimo tai klausimas, tie treji metai yra faktiškai terminas, per kurį būtų atlikti tyrimai. Realiai mes neturėsime tiek daug galių, kurios būtų efektyviausiai panaudojamos. Tiesiog toks grafikas ir buvo sudėliotas pagal šitą.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū. A. Skardžius. Tada Bronislovas.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Įstatymas iš tikrųjų buvo parengtas 2009 metais, aš buvau to įstatymo rengimo grupėje, sudarytoje Seimo valdybos. Tas skyrius, kur reglamentuota jūra... jis buvo išbrauktas priimant, liko dvi eilutės tik iš jo 2011 metais, dvejus metus vilkinant dėl tam tikrų priežasčių. Tai čia pirmas aspektas.

Antras aspektas yra tas, kad numatomas... atsiranda 59 straipsnis, kuris apie konkursą nekalba. Išduodami konkurso būdu, išskyrus atvejus, kai susitarimai dėl šio įstatymo 59 straipsnyje numatytų bendrų projektų su kitomis valstybėmis narėmis nustato kitą tvarką. Tai reiškia tai, kad bus padaryta išimtis (greičiausiai) susitarimams su kitais, kad būtų išvengta konkursų. Atkreipiu STT dėmesį, kur STT nepastebėjo.

Kitas dalykas yra tai, kad jūroje tai yra 300 (šiurkščiai) megavatų, plius minus nuo 200 iki 300 megavatų, kad prijungtume tokį parką mes turime nutiesti linijas iki Kauno, iki Kruonio mažiausiai. Kokie kaštai? Energetikos komisijai pristatinėjo, tai yra didžiuliai kaštai. Toliau. Galios vienetui, galime ten skaičiuoti kilometrui ir visa kita, atsakymo nėra, prieš priimdami sprendimą, ką darome jūroje.

Toliau. Kalbama apie tokio parko balansavimo kaštus ir apie ne visai tikslingą europinių lėšų, skirtų Lietuvai, panaudojimą, kuriomis pasinaudos atėjęs, tarkim, 49 % gavęs tas partneris ar kita būtent valstybė. Štai aš matau antikorupcinę prasmę didžiulį vertinimą, vien akcentas į tai, kad ten asociacija kažkuri pasidariusi yra tuos PAV'us, ta čia neužsiciklinime dėl to, mes kalbėkime apie valstybės interesus.

Dar vienas aspektas, kad Aplinkos apsaugos komitetas, kuriam pagal Seimo statutą priskirtas Atsinaujinančių išteklių įstatymas ir kuris rengia tą įstatymą, na, 2009 metų, kur įsigaliojo 2011, šį kartą pasisakė, kad gražintume iniciatoriams tobulinti. Todėl norėčiau išgirsti atsakymus į mano klausimus. Ir mano siūlymas būtų surengti abiejų

* Santrumpų reikšmės: *LLRA-KŠSF* – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija; *LSDPF* – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija; *LSF* – Liberalų sąjūdžio frakcija; *LVŽSF* – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija; *MSNG* – Mišri Seimo narių grupė; *TS-LKDF* – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija; *TTF* – frakcija „Tvarka ir teisingumas“.

komitetų posėdį arba duoti bent jau naujos sudėties Aplinkos apsaugos komitetui apsvarstyti šį projektą, atsižvelgiant tai, kad Vyriausybė turi laiko iki 2021 metų. Ačiū.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Reikia pradėti daryti tyrimus.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Taip. Aš suprantu...

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Mes tą laiką žaisime, po to 2024 bus.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Savaitę turbūt...

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš tai vieną turbūt...

A. SKARDŽIUS (LSDPF). (Kalba ne per mikrofoną, negirdėti)

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Taip, galima, bet aš irgi jūsų noriu dar paklausti. Jūs sakėte, konkursas neminimas, bet kai citavote, sakėte, išduodama konkurso būdu. Tai...

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Išskyrus... Aš skaitau: „Išskyrus atvejus, kai susitarimai dėl šiuo straipsniu (...) numatytų bendrų projektų su kitomis valstybėmis narėmis nustato kitą tvarką.“ Vadinasi, jau suponuojama, kad bus daroma skylutė arba....

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerai, ačiū.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). ...pro kurią bus bandoma išlįsti.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū už patikslinimą.

---. Energetikos ministerijos Atsinaujinančių energijų išteklių skyriaus vyriausioji specialistė.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Vardas, pavardė jūsų?

J. JANKEVIČ. J. Jankevič. Dėl tarpvalstybinių susitarimų. Tiesiog negalėtume mes taikyti konkurso tvarkos tokiems dalykams kaip tarpvalstybiniai susitarimai. Jeigu valstybės susitaria, kad jie ketina plėtoti kažkokį atsijauninančių... parką, tai, įsivaizduokite, dalyvaus... (Balsai salėje) Valstybė negalėti dalyvauti konkurse. (Balsai salėje)

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Sakė, išsiaiškinsime.

J. JANKEVIČ. Jeigu dvi valstybės susitartų, o įvykus konkursui paaiškėtų, kad valstybė nelaimėjo to konkurso, tiesiog mūsų šalies prestižas turbūt kristų.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Jėzau, Jėzau, eikite sau!

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Iš eilės klauskime, kolegos! Dabar B. Matelis. J. Razma, kaip suprantu, po to norėtų paklausti. (Balsai salėje) Žiūrėkite, iš eilės klausiamo. (Balsai salėje) Gerai, tada ministras.

Ž. VAIČIŪNAS. Detaliau buvo pasakyta, bet klausimas yra tas, kad iš tikrųjų tokiuose konkursuose, kaip minėta, valstybė, kaip subjektas, negalės dalyvauti, nes mes tarptautinio konkurso sąlygas patys nustatome, tai vienas dalykas. Dėl kaštų. Kaip minėta, taip, yra klausimas gana rimtas ta prasme, kad būtų gerai turėti apimtį ir supratimą, kokie galingumai galėtų būti, kad negaištume laiko ir tuos dalykus darytume, kad perdavimo sistemos operatorius galėtų daryti. Tai, manau, tą galima tyrimų metu, kiek įmanoma, paankstinti.

Kas dar buvo? Dėl balansavimo kaštų buvo?

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Balansavimo ir prijungimo kaštai. Naujų linijų ir balansavimo kaštai, ką pristatinėjo, beje, jūsų „Lietuvos energija“ Energetikos komisijai. Kaštai yra suskaičiuoti.

Ž. VAIČIŪNAS. Klausimas koks, ar kokie kaštai, ar kokiais būdais jie bus?..

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ministre, mano klausimas buvo labai paprastas. Įvardykite dvejus kaštus: šito parko prijungimo prie tos vietos, kur galima, buvo paminėta, kad reikia tiesti linijas iki Kauno mažiausiai 330 kilovoltų, ir šito parko balansavimo kaštus. Ačiū.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Premjero patarėjas irgi gali atsakyti, įsijungęs mikrofoną, pasakyti oficialiai.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Aš (...) paklausiu.

Ž. VAIČIŪNAS. Gerai, aš atsakysiu. Į klausimą apie galimą išimtį, tai tokia išimtis numatyta. Jeigu yra tarpvalstybinis projektas su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis, tą numato Atsinaujinančių išteklių direktyva, jeigu valstybei pavyktų su kita Europos Sąjungos valstybe susitarti, kad Lietuvoje yra įgyvendinamas toks projektas, už kurį sumoka kita valstybė, tu jam atiduoti statistinį perteklių, t. y. energija lieka Lietuvoje, jie investuoja į tokį vėjų parką, c jiems leidi dalį pagaminto kiekio įskaityti į jų statistiką, taip. Jeigu būtų tokia galimybė, nes tokių projektų nėra, labai daug valstybių derasi, bet nesusitaria, nes tai yra sudėtinga. Mes sudarome tokią galimybę, kad jeigu toks projektas būtų, tai jau tarpvalstybine sutartimi yra rezervuojama tam tikra vieta ir leidimas, nes neįmanoma su kita valstybe susitarti dėl projekto, o jina turėtų dalyvauti konkurse, kurio galimai nelaimėtų dėl kažkokio ploto. Supraskime, kad tai yra stebuklas, jeigu toks projektas būtų su kita valstybe. Čia yra tik išimtis numatyta.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Skamba kaip Metro įstatymas.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Aš...

Ž. VAIČIŪNAS. Dabar dėl rezervavimų. Tai nėra visiškai šio įstatymo apimtis, tikslas, kokie ten pralaidumai ir taip toliau. Šio įstatymo paskirtis ir neskatinimas vėjo jūroje, o tik tai, kad valstybė objektyviai išsirtų, kokie kaštai, kokios galimybės, kokie plotai, kur tu realiai gali daryti tokius parkus. Tai yra, kitais žodžiais tariant, LEZ'as jūroje. Kaip LEZ'as, bet jūroje. Toks ir tikslas yra.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Gerai. (...) išvadų rengėjas, turiu komentarą dėl to, kas buvo išsakyta. Taip, tokia galimybė direktyvoje yra – įskaityti vienai valstybei kitoje atsinaujinančių išteklių pasiektus tos energijos gamybos... bendrame energijos balanse. Taip yra, bet ar Lietuvai reikia investuoti europinius pinigus, sukurti infrastruktūrą, kas, beje, mes atidarome šitą... mes žengiamo pirmą žingsnį, kada nebegalėsime trauktis, infrastruktūra turės būti, nutiestos linijos. Mes esame Ekonomikos komitete, aš atkreipiu dėmesį.

Toliau. Balansavimą turėsime užtikrinti. Europinius pinigus sukišime *biesas* žino kur, suprantate, tam, kad kitų valstybių patenkintume nevykdymą tų 20 % iki 2020 metų. Gal kita valstybė kiek daugiau įsipareigojusi, mes esame jau viršiję savo tą įsipareigojimą ir mums nereikia, sakykim, kad būtų čia makaronų...

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerai.

---. Atsiprašau, šiek tiek...

---. Palauk!

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Atsiprašau truputį, jūs esate komiteto posėdyje. Tomai, nevaikščiojai dvejus ar trejus metus į komiteto posėdžius, dabar prašau paklausti ir nepertraukinėti komiteto narių. Tai vienas dalykas.

Aš noriu pasakyti, gerbiamieji kolegos, čia yra labai rimtas, ypač STT aš atkreipiu dėmesį, įsipareigojimų... mes nebegalėsime trauktis, valstybė praras didžiulius pinigus, kad patenkintų kieno nors interesą. Tegul pirmiausia ateina skaičiai prieš priimant galutinį sprendimą. Aš jokių būdu nesakau, kad reikia kvestionuoti, aš sakau, kad viskas turi būti skaidru ir konkurso būdu, o neprisidengiant kokiais nors mistiniais dalykais, apeinant konkursą ir pasidaryti, ir sukišti europinius pinigus. Čia yra problema.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerai. Gal labai trumpai ministerija atsakys. (*Balsai salėje*) Pirmiausia... Leiskite man pabaigti, ministre. Pirmiausia aš nelabai supratu, apie kokius mes dar europinius pinigus ir apie kokius ten lyginimus kalbame, kai čia yra įstatymas valstybei, kad atliktų tyrimą.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Pirmininke, mes čia pradame žingsnį. Dabar...

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Tai...

A. SKARDŽIUS (LSDPF). VIAP'o jau...

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Jau nuo 2011 metų vilkinamas įstatymas Seime.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Palaukite, pirmininke.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš dar paprašysiu, kad STT pasisakytų, kodėl jis buvo vilkinamas.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Gerai, gerai, tinka.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ir Aplinkos apsaugos komitetas, į kurį norima nukelti, tai ten...

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Palaukite, pirmininke!

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). ...ir sėdi veikėjai...

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Jūs turite savo nuomonę ir visas teises. Aš taip pat turiu kaip komiteto narys, išvadų rengėjas visas savo teises ir nuomonę.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Labai gerai, mes išklausome.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Todėl aš prašau įsiklausyti į argumentus, kuriuos aš teikiu. Niekas įstatymo nevilkina. Aplinkos apsaugos komiteto išvada buvo neigiama, taip, tai šios sudėties Aplinkos apsaugos komitetas nesvarstė, tai yra praėjusios kadencijos įstatymo projektas. Todėl mano siūlymas yra su jais apsvarstyti. Tegul atsako į klausimus, į kaštus, mes žengę šitą žingsnį nebegalėsime žengti atgal. Bus išleisti pinigai PAV'ui.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerai. Energetikos ministerija atsakykite.

V. MACEVIČIUS. Dėl statistinių perdavimų, kadangi diskusija kilo, tai noriu labai aiškiai akcentuoti: šiame įstatyme numatoma galimybė, bet tai nereikia, kad mes įsipareigojame tuos statistinius perdavimus atlikti, yra direktyvoje tokia numatyta galimybė. Kitas dalykas dėl pačių statistinių perdavimų, todėl yra deramasi, todėl yra sumokama konkrečiai ir kiekvienas sprendimas būtų derinamas ir su Seimu. Ir Vyriausybėje tie sprendimai priimami, jeigu mes matome, kad kaštų naudos požiūriu valstybei toks dalykas apsimoka ir tas investicijas atperka, tai kodėl gi tos galimybės nenumatyti. Atskirkime galimybę nuo prievolės, tikrai nesukuria prievolės eiti tuo keliu.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. V. Poderys trumpai, tada B. Matelis.

V. PODERYS (LVŽSF). Ko kolega Artūras klausė, tarkime, iš tikrųjų dar kartą pasiaiškinkime. Jeigu specialiai yra dedikuotos viena ar dvi linijos iš to vėjų parko į kontinentą, jinai, tarkime, kainuoja 50 mln., tai kas ją dengia? Ar tie projekto vykdytojai... (*Balsai salėje*) Ar projekto vykdytojai, ar visi tarifo mokėtojai per perdavimo tarifą? Iš tikrųjų tas klausimas turėtų būti aiškus.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Taip, premjero patarėjas.

---. Ačiū.

V. PODERYS (LVŽSF). Jeigu čia tas klausimas...

---. Nemažai esu prisidėjęs prie rengimo, galbūt paaiškinsiu šito įstatymo logiką. Šito įstatymo mintis yra, kad valstybė objektyviai ištiria plotus, kur mažiausiais kaštais būtų galima organizuoti konkursą ir įrengti tokius vėjų parkus. Šitas įstatymas niekaip nereglamentuoja jokių investicijų, nei europinių, nei kitų, į skatinimą vėjo pagamintos energijos ir jokių investicijų infrastruktūrai sukurti. Vadinas, atlikus tyrimus per trejus metus ar per dvejus metus, ar per kiek jie būtų atlikti, yra identifikuojami optimaliausi plotai Baltijos jūroje, kur mažiausiais kaštais galima įrengti ir kur išvis įmanoma įrengti pagal aplinkosaugines visas sąlygas. Įvertinus žuvų migraciją, geologines sąlygas ir taip toliau. Tada tas, kas atlieka šiuos tyrimus, juos atlieka konkurso būdu, viešojo padaryto, kažkokia kompanija, užsakovas yra Energetikos ministerija, Energetikos ministerija, įvertinusi valstybės politiką, kiek jai reikia vėjo, kiek valstybei reikia vėjo, atneša į Vyriausybę pasiūlymą, kad yra tokie plotai, ten galima įrengti tiek megavatų ir ten jau dabar galima įrengti. Čia kaip LEZ'as, ten jau galima statyti. Ir ten tada Vyriausybė priima sprendimą organizuoti konkursą investuotojo, kuris pats prisiims visus kaštus vėjo elektrinių pastatymo, visos struktūros sukūrimo, kuri reikalinga. Jeigu reikia išplėsti tinklus, jis savo pasiūlyme duodamas vėjo parkui statyti įvertins ir kaštus, kurie reikalingi infrastruktūrai, kad jis galėtų tą elektrą atiduoti į tinklą. Tai čia šiek tiek yra tam tikri klaidinimai.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dabar B. Matelis.

B. MATELIS (MSNG). Ačiū. Aš pirmiausia norėčiau iš tiesų padėkoti ministerijai, kad ryžosi šią sritį reglamentuoti, nes aš, kaip matau, tai pirmiausia šiuo metu šioje srityje yra šiek tiek, ir netgi ne šiek tiek, netvarkos. Įmonės pačios atlieka PAV'ą, pačios rezervuoja sau plotus jūroje, kur galėtų statyti, bet iš principo tai tokios bendros tvarkos, kuri garantuotų sveiką konkurenciją ir kuri tą visą veiklą reglamentuotų, mes kaip ir neturime, tokių įstatymų. Aš čia labai pritarčiau patarėjui, kuris kalbėjo apie tai, ką aš matau ir komitete iš kai kurių pasisakymų, kad mes bandome lįsti į kažkokias detales, į technines kažkokias sritis, kas kam mokės, bet atsakymas buvo, matyt, labai aiškus ir aš siūlyčiau palaikyti šį įstatymą, juo labiau kad jis iš tiesų, na, įves tvarką mūsų valstybėje būtent šioje srityje.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerai, ačiū. J. Razma, tada A. Skardžius. Po to, Tada. (*Balsai salėje*) Jis jau prieš tai kėlė.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia mes kažkaip gal teoriškai šnekame, tai iniciatoriai gal galėtų pacituoti tas vietas iš teikiamų projektų, kurios užtikrina, kad tik investuotojui atitektų absoliučiai visi kaštai... (*Balsai salėje*) O valstybei ar visiems elektros vartotojams tai neatsilieptų per padidėjusį tarifą. Kur čia tokios garantijos yra, nes čia, matyt, yra tų, kurie ir abejoja, ir nuogąstauja, kad bus neskaidriai atiduoda ta investicija. Kaip sakant, investuotojui, bus gerai, bet nebūtinai taip jau gerai bus visiems elektros vartotojams.

---. Šiame projekte jūs to nerasite, nes tą reglamentuoja dabar galiojantis įstatymas, kurio straipsniai šiuo projektu nėra keičiami. Ir yra, tarkim, 20 straipsnis, kuriame sakoma, kad tos elektrinės, kurioms netaikomos skatinimo priemonės, statomos bendraisiais teisės pagrindais. Tai reiškia, kad visus kaštus, prijungimo, įrengimo, balansavimo ir visus kitus, prisiima patys vystytojai.

V. PODERYS (LVŽSF). Čia pagal elektros energetikos įstatymą...

---. Atsinaujinančią, tą patį Atsinaujinančių išteklių įstatymą.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerai. Ačiū. A. Skardžius. Tuomet Tadas...

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Dabar...

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Virginijau!

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Virginijau, aš labai prašai visų dėmesio! (*Balsai salėje*) Virgilijau, Virgilijau! (*Balsai salėje*) Taip. Ir Prezidentės patarėjo aš prašyčiau įsiklausyti į tą dalyką. Mes nepriėmėme energetikos strategijos, nesant energetikos strategijos, nėra nubrėžtos kryptys, į ką investuojame ir kiek investuojame. PAV'as kainuos ne vieną milijoną, mes išmesime kažkam, kad reikia galbūt, aš įžvelgiu ir korupcinį dalyką, gerbiamasis STT atstove, ir tikrai rašysiu jums ir prašysiu ištirti tą dalyką, nes norinčių daryti PAV'ą už milijonus yra daug. PAV'as nieko nereikš, tai yra valstybinės įmonės išmesti pinigai arba valstybės pinigai. Tai yra vienas iš tas pats. Pirmiausia strategija turi būti, antras dalykas, deklaruojami dalykai, kad nereikės ES ir biudžeto pajamų. Trečias dalykas, kad linijos ne tik balansavimas ir visi šitie dalykai, tas praktinis dalykas, bet būtent linijų tas nutiesimas, tai taip pat turės prisiimti kaštus investuotojas, o tada jau galima kalbėti, kada mes atribojame nuo papildomos naštos vartotojus. Pabrėžiu, nesant strategijos. Ačiū.

---. Labai ačiū. Daug man leidžiate pasisakyti. Ačiū. Gal čia porą atsakymų į gerbiamojo Seimo nario

A. Skardžiaus argumentus, kurie yra klaidinantys, aš sakyčiau. Iš tikrųjų reikia...

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Prašau nevartoti tokių sąvokų.

---. Bet aš pasakysiu argumentus.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Žodžio laisvės mes čia gal neribosime. (*Kalba visi kartu*)

---. Artūrai, išklusėme jūsų.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Jūs pirmininkaukite, sutariame.

---. Dabar leiskite..

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Bet aš neleisiu, įžeidinėti manęs, kad aš ten meluoju, kad ten nėra strategijos.

---. Niekas jūsų neįžeidinėja.

---. Aš nepasakiau dėl ko. (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*)

---. ...tegu pasako argumentą, jeigu kas nors ne taip... (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) ...išklusysime patarėją.

---. Galbūt šiek tiek ir dėl senesnio argumento, kad Aplinkos apsaugos komitetas nepritarė. Kokia dabar buvo logika ir Aplinkos apsaugos komiteto, ir galbūt esmė yra STT išvada. (*Balsai salėje*)

---. Pakomentuoti Aplinkos apsaugos komitetas, kodėl...

---. Taip, taip. (*Balsai salėje*) Ir kam nepritaria, tai esmė yra STT, aš sakyčiau, išvada, kuri labai aiški. Yra kelios išvados. Momentai, pirma, jie konstatuoja, kad Vyriausybės parengtas projektas yra geresnis nei esamas projektas, kurį jūs, gerbiamasis Seimo narys, aiškinote, kad jūs rašėte, aš suprantu, su asociacija 2011 metais.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Tą kurią 2009 metais aš rašiau, jūs neklaidinkite...

---. Kad jis yra skaidresnis...

---. Jūs neklaidinkite! 2009 metais išbraukta!

---. Skaidresnis. Aš galiu išsakyti? Yra skaidresnis, užtikrina didesnę konkurenciją tarp potencialių atsinaujinančių energijos išteklių plėtotojų ir taip toliau, ir čia daugiau argumentų. Tada kita yra STT išvada dėl asociacijos pasiūlymų, Vėjininkų, dėl mūsų, dėl Vyriausybės jau parengto projekto. Yra ydingas antikorupcinis požiūris, nes sudaromos sąlygos konkrečioms dviem kompanijoms turėti atskirą konkursą, nes teisėti lūkesčiai negali atsirasti iš savo rizika, be leidimo ar kitokių Lietuvos valdžios institucijų sutikimų ir įpareigojimų atliktų veiksmų. Savo iniciatyva privačių subjektų atlikti veiksmai, šiuo atveju PAV, negali tapti pareiga valstybės institucijoms suteikti konkrečius leidimus. Siūlomas teisinis reglamentavimas sudaro išskirtines sąlygas dviem įmonėms, o tai yra korupcijos rizikos veiksnys, kuris eliminuoja bet kokiais galimybėmis konkuruoti vienodomis sąlygomis, plėtojant

atsinaujinančius pajėgumus kitiems asmenims, tuo pačiu galimai didinant elektros energijos kainas vartotojų sąskaita. Čia dar momentas, kad būtent Vėjininkų asociacijos pasiūlyme yra parašyta skatinimo galimybė. Per atskirą konkursą jiems daryti, kur PAV'us pasidarė, ir turėti skatinimą, nors Vyriausybės projekte apie joki skatinimą nėra kalbos ir siūloma nepritarti asociacijos pasiūlymams.

Dabar Aplinkos komitetas iš esmės nesigilino, jokių savo pasiūlymų nepateikė, o pritarė ir STT išvadai – pritariti, ir vėjininkų siūlymams pritariti. Ir, kitaip sakant, Vyriausybė galvokite. Siūlome grąžinti, nors jis yra... tik ne pagrindinis komitetas.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. T. Langaitis paklaus, o tada ramiai A. Skardžius.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Darnios energetikos strategijose Europos Komisija mums visų pirma siūlo mažinti energijos panaudojimą, taupyti. Tai mūsų komiteto posėdžių salėje mes posėdžių metu nenaudojame šildymo, nes turime A. Skardžių, kuris pakelia visą laiką temperatūrą. Dėl to labai atsiprašau.

Dauguma klausimų, kuriuos aš užduoti norėjau, jau yra atsakyti. Man liko klausimas konkrečiai dėl žmonių (privatinių interesų šiuo metu), kurie rašo mums laiškus apie tai, kad jų investicijos ir jų planai sugrius darant bendrąjį valstybinį planavimą. Galbūt galėtumėte mus, komiteto narius, nuraminti, kad jokie valstybės susitarimai ar įsipareigojimai, teisėti lūkesčiai nebus pažeisti atliekant PAV'ą ateinančius trejus metus. Paimant tą papildomą, tiek atliekant patį PAV'ą, tiek ir atidedant kažkokių darbų trejiems metams.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ir aš čia norėčiau, kad gal ir Specialiųjų tyrimų tarnyba pakomentuotų, nes man labai įdomu, kas yra tie teisėti lūkesčiai, kai yra atliktas PAV'as savavališkai. Prašom į T. Langaičio klausimą. Tada A. Skardžius turės.

---. Laba diena. Labai ačiū už didžiulį dėmesį mūsų tarnybai. Atsakant į klausimą, tai tie asmenys, kurie dabar yra atlikę poveikio aplinkai vertinimą ir kurie savo pasiūlymuose akcentuoja teisėtus lūkesčius, apeliuoja, tai pagal naują tvarką jie galės lygiomis teisėmis su visais dalyvauti konkurse ir, jeigu pateiks geriausius pasiūlymus, jie laimės tikriausiai tuos pajėgumus, kurių jie norėjo. Viskas labai paprasta.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). (Kalba ne per mikrofoną, negirdėti)

---. Aš, vertindamas projektą ir turimą informaciją, nemačiau, kad būtų suteikti kokie nors valstybės leidimai atlikti, kad valstybė buvo davusi leidimus ir įsipareigojusi suteikti jiems tas galias, jokio raštiško dokumento mes nematėme ir neturime, viskas.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Energetikos ministerija, gal čia turite ką nors pridėti?

---. Gal tada papildant tą ir norėjau pasakyti, kad iš tikro tas reglamentavimas, kuris buvo, nesukūrė teisėtų lūkesčių į PAV'o procedūrą. Kaip minėta, tai buvo atlikta jų entuziazmu, ir įsipareigojimo valstybės šiuo klausimu nebuvo. Klausimas yra turbūt tas, mes vis tiek turime nubrėžti vieną kartą brūkšnį dėl modelio, pagal kurį vykdome jūros ir energetikos plėtrą jūroje. Klausimas yra tas, kad kuo ilgiau atidėliojame, tai tų PAV'ų turbūt dar daugiau gali atsirasti, nepaneikime tokios galimybės. Bet teisine prasme, įstatymų prasme tokių nuostatų nebuvo. Todėl dėl teisminių ieškinių ta galimybė irgi yra turbūt daugiau negu minimali.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. A. Skardžius dar norėjo replikuoti, bet aš jau norėčiau, kad labai trumpai, ir pereiti prie... Pastraipsniui.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Aš nenorėčiau, kad būtų kas nors klaidinama ir švaistomasi, atėję iš patarėjų čia žodžiais, kažkas meluoja, kažkas klaidina. Prašau atsiversti išvadą, parengtą komiteto, kuri buvo viešai skelbiama, prie asociacijos siūlymų, kas yra parašyta.

---. Kuris puslapis, jeigu galima?

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Skirtingai čia tie puslapiai. Pas mane didesniu šriftu, gal mažesniu... yra asociacijos siūlymai. Parašyta nepritarti šitiems siūlymams, todėl nereikia klaidinti, kad PAV'o darymas suteikia prioritetą. Aš jau ne kartą, prieš 15 metų mes šitą dalyką dėl PAV'o esame išnaginę. Ekonomikos komiteto išvada yra parengta vakar. Štai vienas dalykas.

Antras dalykas, kad įdedant nors vieną eurą, reikia turėti strategiją. Be strategijos mėtyti valstybės ar valstybės įmonių pinigus nevalia. Įsirašome į strategiją, tada pradėdame žingsnius. Mes jau pridūrėme štai tiek per tuos metus specialiai vilkinti strategiją. Mano būtų tokios esminės pastabos. Ačiū.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Čia konkretus bus atsakymas ar?..

---. Labai konkretus į paskutinę mintį.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ir be jokių emocijų, aš labai prašau, labai konkrečiai.

---. Nes šis įstatymas ir sumodeliuotas taip, kad būtų galima įgyvendinti gerbiamo Seimo nario lūkesčius. Tai pirma – tyrimai. Valstybė investuoja į tyrimus tam, kad pasirengtų ir žinotų.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Sakau, kad negalima investuoti, kol strategijos nėra, nė euro.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Palaukite.

---. Žiūrėkite. Įstatymų logika. Tyrimai. Valstybė išsiteria, kur galima statyti. Per tą laiką apsisprendžia, koks yra poreikis, nes yra treji metai, ir tada 2020-aisiais buvo, dabar 2021-aisiais. Aš būčiau linkęs už termino paankstinimą. Yra organizuojami konkursai, kai jau valstybė žino, kiek jai reikia, ir žino, vietas turi, kur jau galima statyti. Investuotojas ateina ne tyrimams, o jis ateina investicijoms. Mūsų vertinimu, tai yra pati... Tokiu keliu nuėjo Danija, tokiu keliu dabar eina Vokietija. Jų įstatymų projektas yra atsinaujinančių, toks, kaip mūsų, ir jie priims. O mes dvejus metus...

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Arba ne.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ar būtų galima įstatymą priimti tik tokios apimtys, kuri leistų tyrimus, bet nieko nepasakytų dėl investuotojų? (Balsai salėje) Na, ne. (Balsai salėje) Yra toliau dėl investuotojų. Viskas toliau eina. Jeigu

iš tikrųjų mes duodame startą tyrimams, pasižiūrime, ką jie duoda, ir tada jau toliau keičiame įstatymą ir žiūrime, kaip dėl investavimo.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerai, Tadas.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Aš tai čia su abiem pusėm besiginčijančiom galėčiau sutikti, kad visų pirma reikia bendros vizijos galbūt labiau, įsivardinant galimybes, kurias reikia iširti, bet po to reikia iširti ir tik tada jau bus strategija. Čia galima ginčytis dėl sąvokų, bet turbūt vis tiek yra tam tikras matymas, tikiu, ministro vizija, tikiu, kad turi Vyriausybė, ką nori su tuo tyrimu pasiekti, ir žino, kokie pasirinkimai yra esant skirtingiems rezultatams tyrimo. Ir po to bus sprendimas sudėliojant viską į konkretesnes dėžutes. Dėl to pritariu Jurgio pasiūlymui šiek tiek atskirti dalykus pagal strateginį lygmenį, ką mes sprendžiame.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). V. Poderys.

V. PODERYS (LVŽSF). Dabar jau į Jurgio reaguojau. Bet norint atlikti tyrimą, ar tikrai reikia tokio įstatymo? (Balsai salėje) Dėl to, man atrodo, įstatymo reikia tada, kai pasakai, dėl ko tą tyrimą darai, ir, man atrodo, truputį daugiau reikia, negu Jurgis sako. Tyrimą darome dėl to, kad po to skelbsime konkursą. Bent jau. Bet vien tik dėl tyrimo... (Balsai salėje) Arba ne, bet tyrimas dėl to ir yra. Man atrodo, kad minimum (jau dabar pratęsiant kolegos mintį) turi būti ir tyrimas, ir konkursas lygiomis sąlygomis. Bent jau tiek, jeigu eitume tuo keliu, pirmininke. Jeigu eitume. Bet man tai su įstatymu tvarka. Bet, aišku, dėl strategijos pastabos yra geros, čia...

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). A. Skardžius. Paskutinė pastaba ir pereiname prie balsavimo.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Labai panašus atvejis, tas pats modelis kaip LEO. Grynai variantas – du įstatymai viename. Siekiame lyg ir vieno tikslo, bet atidarome duris visai kitam tikslui. Aš atkreipiu dėmesį, kas nori STT, tegul padaro lyginamąją analizę. Labai gerai, kad jūs čia dalyvaujat. Aš prašyčiau kiekvienam posėdyje dalyvauti. Ačiū.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Tada prie balsavimo. Kadangi yra papunkčiui, mes galime balsuoti už kiekvieną siūlymą ir tuomet žiūrėti. Pavyzdžiui, yra J. Razmos siūlymas atskirti, jeigu kažkam nepritaria. (Balsai salėje) Nėra? Niekio konkrečiau. Tada Seimo narys turi teisę teikti siūlymus, po to – į plenarinį svarstymą ir panašiai, ir svarstysime dar kartą. (Balsai salėje) Labai trumpai. Įjunkite mikrofoną, nes mums reikia turėti įrašą.

A. RADAVIČIUS. Laba diena, Aistis Radavičius, Lietuvos vėjų elektrinių asociacija. Aš jų ir neminėsiu tų pastabų, tik norėjau atkreipti dėmesį, kad būtent... Jeigu galima, pacituosiu neoficialų vertimą iš Danijos atsinaujinančio įstatymo, kur pasakyt apie leidimų išdavimą būtent tyrimams. Sakoma, kad preliminarūs tyrimai gali būti atlikti tik gavus Danijos ministro pritarimą. Leidimas atlikti preliminarūs tyrimus suteikiamas konkurso tvarka ir nustatomas tose vietovėse, kur ministras mano reikalinga. Toliau, dėl paraiškų, kurios pateikiamos ne konkurso tvarka, leidimas atlikti preliminarūs tyrimus bus suteikiamas tiems pareiškėjams, kurie bus laikomi turintys reikiamą techninį finansinį pajėgumą įvykdyti preliminarūs tyrimus.

Tyrimo ataskaita turi būti suderinta su ministru ir per tris mėnesius nuo tyrimo ataskaitos patvirtinimo pareiškėjas turi pranešti, ar jis ketina statyti elektrinę numatytoje vietoje. Kitaip sakant, yra du būdai. Yra skelbiamas konkursas, kaip yra siūloma šiame įstatymo projekte, bet yra kitas būdas, kai ateina įmonių konsorciumas, galbūt bendruomenė ir sako: mes norėtume išsiti ir galbūt pasistatyti ten elektrinę. Jiems leidimas duodamas ir jeigu įrodai, kad tu esi, be jokių garantijų...

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Arba neduodamas.

A. RADAVIČIUS. ...gauti paramą. Arba neduodamas. Vietose, kur nustatyta, kad ten galima daryti vėjo energetiką, prašom tyrinėti, daryti, žiūrėti. Yra alternatyvus būdas ir dabar, jeigu po trejų metų, atlikus tyrimus, bus nuspręsta, kad vis dėlto vėjo energetika yra per brangi, ir galbūt reikia išnaudoti sausumos pajėgumus, ir tas bus padėta į stalčių, mes nustatysime reglamentavimo dešimtmetį į priekį, čia jau ne milijoniniai projektai, čia milijardiniai projektai, investicijos milžiniškos, ir tai bus padėta į stalčių vien dėlto, kad niekas kitas negalės daryti jokių tyrimų. Ačiū.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). V. Poderys.

V. PODERYS (LVŽSF). Norėjau paklausti, jūs teisingai paminėjote, jeigu bendruomenė nori savo apylinkėse daryti, čia turbūt tokia galėtų būti išimtis, bet čia apie jūrą kalbame, ar čia apie jūrinį kalbate, ar apie sausumos, kur bendruomenės apylinkėse, tai čia būtų galima suvokti tai.

A. RADAVIČIUS. Sakykime, tikimybė, kad bendruomenė pas mus įgyvendins tokį projektą, lygiai tokio pati dydžio, kaip mes turėsime statistinį perdavimo projektą.

--- Čia apie jūrą buvo pavyzdys.

A. RADAVIČIUS. Taip, apie jūrą. Tiesiog aš norėjau pailiustruoti, kad jeigu remiamasi Danijos pavyzdžiu, tai yra...

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Kolegos, vis tiek kviečiu balsuoti pastraipsniui.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Gerbiamasis pirmininke, (...) į mano siūlymą, kad leidžiame dar Aplinkos apsaugos komitetui, naujos sudėties, apsvarstyti ir kitame posėdyje priimame tą sprendimą.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Komitetas nėra priskirtas, aš kalbėjau su komiteto pirmininku, jis nemato pagrindo. Komitetas nėra priskirtas.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Gal komiteto nariai... Ar čia komiteto nuomonė ar tik pirmininko.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Aplinkos apsaugos komiteto pirmininko. (Balsai salėje: „O Energetikos komisija irgi nesvarstė?“) Svarstė. (Balsai salėje)

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Nėra išvadų projekte. (Balsai salėje)

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Palaukite. Turime Energetikos komisijos pirmininką, gal jam leiskite pasisakyti.

V. PODERYS. Buvo svarstyta ir ministras darė prezentaciją, buvo klausymai apie vėjo verslo vystymą, taip pat ir jūrinį, bendra prezentacija ir bendri šitie faktai buvo išdėstyti. Bet paties projekto nesvarstėme.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Yra jūsų siūlymas, mes už jį balsuosime, viskas gerai, aš viską girdžiu, yra jūsų siūlymas. Kolegos, kas už tai, kad komitetas darytų pertrauką ir leistų pasvarstyti Energetikos komisijai.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ir Aplinkos apsaugos komitetui. Kadangi, pirmininke, dar yra jiems priskirta pagal Statutą, atsinaujinantys ištekliai. Mes tada tik pasiėmėme. (*Balsai salėje*)

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Aplinkos apsaugos komitetas gali lygiagrečiai dalyvauti Energetikos komisijoje, pakviestas svečio teisėmis, komisijos pirmininkas...

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Man Energetikos labiau tinka, nes aš pavaduotojas.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Kolegos, dar kartą kartoju klausimą. Kas už tai, kad darytume pertrauką ir svarstytume Energetikos komisijoje? Aš kol kas nepri... (*Balsai salėje*) Jeigu kas nepritaria, tada dabar priiminėtume. (*Balsai salėje*) Taip, tada nepritari. Kolegos, iš naujo suformuoju siūlymą. Jeigu mes dabar pritariame, kad dar svarstome Energetikos komisijoje, tuomet darome pertrauką komitete, ir įstatymo projektas keliauja į Energetikos komisiją. Jeigu nedarome pertraukos, šiandien mes jį svarstome. Dar kartą klausiu, kas už tai, kad būtų daroma pertrauka ir projektas keliautų į Energetikos komisiją. Gerai. Kas prieš? Kas susilaiko? Trys. Projektas keliauja į Energetikos komisiją, daroma pertrauką.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Prašymas po balsavimo.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Klausau.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Pasinaudodamas reta proga, kadangi dalyvauja ministras. Gerbiamasis ministre, galbūt galima iki svarstymo Energetikos komisijoje gauti atsakymus, kurie ir buvo prezentuoti klausimų metų, ką minėjo gerbiamasis komisijos pirmininkas V. Poderys, kad kaštai... kokie kaštai ir europiniai pinigai, į tuos klausimus, kuriuos šiandien mes pateikėme. Gerai? Jeigu galima, kad nebesikartotų visi klausimai. Labai ačiū.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū.

Žymėjimų reikšmės

- . – iš garso įrašo neatpažintas posėdyje dalyvavęs asmuo
- (...) – neaiškiai ištartas žodis ar frazė
- ... – nebaigta posėdžio dalyvio mintis

Stenogramą parengė:

Stenogramų skyriaus vedėja
 Stenogramų skyriaus vyresnioji specialistė
 Stenogramų skyriaus vyresnioji specialistė
 Stenogramų skyriaus vyresnioji specialistė
 Stenogramų skyriaus vyresnioji specialistė
 operatorė
 operatorė
 operatorė

R. Mečkauskienė
 M. Francuzovičienė
 D. Maniuškienė
 S. Pagirienė
 J. Petrauskaitė
 V. Šimkūnaitė
 G. Kudirkienė
 S. Misiūnienė
 D. Šepetienė